

Heaolu parandavate, kestlike ja tõenduspõhiste algatuste 2018. aasta toetusvoorude juhend

Üldsätted

1. Rahvatervise ja turvalisuse tegevuskava tegevuste läbiviimist toetatakse kahe meetme kaudu:
 - 1.1. Meede 1: Tervisliku keskkonna ja eluviiside taotlusvoor
 - 1.2. Meede 2: Sotsiaalse sidususe taotlusvoor

Meede 1: Tervisliku keskkonna ja eluviiside taotlusvoor

2. Meede 1 taotlusvoorude eesmärk on aidata kaasa [Rahvastiku Tervise Arengukava 2009-2020](#) (edaspidi RTA) eesmärkide saavutamisele Võru maakonnas, milledeks on:
 - 2.1. RTA alaeesmärk 2. Laste ja noorte suremus ja psüühika- ning käitumishäirete esmashaigestumus on vähenenud ning noored annavad oma tervisele järjest positiivsema hinnangu.
 - 2.2. RTA alaeesmärk 4. Rahvastiku kehaline aktiivsus on suurenenud, toitumine on muutunud tasakaalustatumaks ja riskikäitumine on vähenenud.
3. Toetatav tegevussuund on tervist toetava füüsilise ja sotsiaalse keskkonna loomine:
 - 3.1. Aidata kaasa rasedate ja väikelastega vanemate toetamiseks pere- ja tööelu ühitamise põhimõtete rakendamisele ning tervislikke harjumusi toetavate töötingimuste loomisele töökohtadel.
 - 3.2. Koostöös lapsevanematega viia ellu koolieelsetes lasteasutustes tegevusi laste tervise ja arengu edendamiseks ning tervisehäirete ja vigastuste ennetamiseks.
 - 3.3. Koostöös noortega viia ellu koolides, huvikeskustes ja -ringides tegevusi laste ja noorte tervise, arengu ja sotsiaalsete oskuste edendamiseks ning vigastuste ja vägivalla ennetamiseks.
 - 3.4. Suurendada inimeste võimalusi veeta vaba aega kehaliselt aktiivselt.
 - 3.5. Jagada liikumisharrastuse alast informatsiooni.
 - 3.6. Edendada kehalist aktiivsust.
 - 3.7. Edendada tervislikku toitumist, seal hulgas haavatavatele rühmadele täisväärtusliku toitumise tagamiseks.
 - 3.8. Toetada eneseabi- ja tugigruppide teket ning tegevust.
 - 3.9. Edendada sõltuvusainetevaba elustiili ja luua alternatiivseid vabaajaveetmise võimalusi.
 - 3.10. Luua meelelahutuslikke õppeprogramme riskikäitumise vähendamiseks.

Meede 2: Sotsiaalse sidususe taotlusvoor

4. Meede 2 taotlusvoorude eesmärk on aidata kaasa [Heaolu Arengukava 2016-2023](#) (edaspidi HA) eesmärgi saavutamisele Võru maakonnas, milleks on:
 - 4.1. üldeesmärk 2. Sotsiaalse ebavõrdsuse ja vaesuse vähenemine, sooline võrdsus ning suurem sotsiaalne kaasatus.
5. Toetatavad tegevussuunad lähtuvalt HA-st on:
 - 5.1. Inimeste tööelus osalemise toetamine. Väljakutsed, millele otsitakse lahendusi on:
 - 5.1.1. Tööjõu puudust suurendav ebapiisav kvalifikatsioon, piiratud ametialane ja geograafiline mobiilsus.
 - 5.1.2. Eri sihtrühmade takistused tööturul osalemisel (eakad, muukeelsed, uus-sisserändajad, heitunud, vähenenud töövõimega inimesed).
 - 5.1.3. Vähenenud teadlikkus tööelu eri aspektidest ning ebavõrdne kohtlemine värbamisel ja töösuhtes.

- 5.1.4. Palgavaesus ning töötus- ja mitteaktiivsuslõksud.
- 5.2. Sotsiaalsete riskide korral rakendatavate sotsiaalkaitse meetmete kättesaadavuse, adekvaatsuse ja jätkusuutlikkuse tagamise toetamine. Väljakutsed, millele otsitakse lahendusi:
 - 5.2.1. Majanduslikud toimetulekuraskused ja vaesus ohustavad Eestis enim naisi, vanaemaalisi, erivajadustega inimesi ja töötuid.
 - 5.2.2. Demograafilised arengud panevad proovile sotsiaalkaitse süsteemi finantsilise jätkusuutlikkuse.
- 5.3. Sotsiaalteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamise, inimesi ühiskonnaellu kaasavate toetavate teenuste arendamise ja põhiõiguste kaitse toetamine. Väljakutsed, millele otsitakse lahendusi:
 - 5.3.1. Ligipääs füüsilisele keskkonnale, teenustele ja infole pole kõigile tagatud.
 - 5.3.2. Inimeste vajadustele vastavad sotsiaalteenused ei ole piisavalt kättesaadavad, mis suurendab perekonnaliikmete ja lähedaste hoolduskoormust.
 - 5.3.3. Negatiivsed eelarvamused ja stereotüüpidel põhinevad hoiakud ja praktika vähe- muste suhtes takistavad nende täisväärtuslikku ühiskonnaelus osalemist.
 - 5.3.4. Vähenenud teadlikkus ning asjakohaste andmete ja informatsiooni puudumine takis- tab võrdse kohtlemise põhimõtte järgimist ja edendamist.
- 5.4. Soolise võrdõiguslikkuse edendamine ja soolise võrdsuse saavutamise toetamine. Välja- kutsed, millele otsitakse lahendusi:
 - 5.4.1. Naiste ja meeste ebavõrdsus tööturul süvendab naiste ja meeste ebavõrdsust ka teistes eluvaldkondades.
 - 5.4.2. Naised ja mehed on ühiskonna otsustustasanditel ebavõrdselt esindatud.
 - 5.4.3. Soolist ebavõrdsust süvendavad soolised stereotüübid, mille taastootmisel ja levi- tamisel on võtmeroll haridusel ja meedial.
 - 5.4.4. Eri osapooltel on piiratud arusaam soolisest ebavõrdsusest, selle põhjustest ja ta- gajärgedest ning oma rollist ja kohustustest soolise võrdõiguslikkuse edendamisel.

Nõuded taotlejale ja taotlusele

6. Toetust võivad taotleda:
 - 6.1. mittetulundusühingud ja sihtasutused;
 - 6.2. organisatsioonid ja juriidilised isikud sealhulgas kohalikud omavalitsused ja nende all- asutused;
 - 6.3. Taotleja tegevuskoht peab olema Võru maakonnas ja kavandatavad tegevused peavad vastama tema põhikirjalisele tegevusele;
 - 6.4. Taotlejal peab olema taotluses sisalduva projekti tegevuste ellu viimiseks piisavalt ko- gemusi ja teadmisi.
 - 6.5. Taotlejaks ei saa olla:
 - 6.5.1. erakond;
 - 6.5.2. ametiühing.
7. Toetatakse tegevusi, mis vastavad meetme eesmärkidele ja tegevussuundadele ning mis on uuenduslikud, jätkusuutlikud ning pika mõjuga.
8. Rahastamise või mitterahastamise otsuse teeb SA Võrumaa Arenduskeskuse (edaspidi *aren- duskeskuse*) juhatus vastavalt hindamiskomisjoni ettepanekule.
9. Tegevuste elluviimise periood on kuni 6 kuud peale taotlusvooru sulgemist.
10. Toetuse maksimaalne summa on 4000 eurot.
11. Taotlus tuleb esitada 15. oktoobriks 2018 arenduskeskuse juhatuse poolt kehtestatud taotlus- vormil. Taotlusvorm avaldatakse veebilehel www.vorumaa.ee.
12. Taotlus tuleb allkirjastada taotleja allkirjaõigusliku isiku poolt.
13. Elluviidavad tegevused peavad olema kavandatud ja ellu viidud head kaasamise tava arves- tades ja lähtuma laiemast avalikust huvist.

14. Toetuse saajal tuleb avalikkust teavitada elluviidud tegevustest viisil, et oleks tagatud info jõudmine tegevuste sihtgrupini ja oluliste osapoolteni.
15. Abikõlblikud kulud on:
 - 15.1. ruumide rent;
 - 15.2. teavituskulud;
 - 15.3. transpordikulud;
 - 15.4. lektori/juhendaja/eksperdi tasu;
 - 15.5. väikevahendite soetamine;
 - 15.6. load, projektid, eskiisid;
 - 15.7. muud ürituse või tegevuseks vajalikud kulud, mis on põhjendatud ning eesmärkide saavutamiseks otseselt vajalikud.

Taotluse hindamine

16. Taotlusi hindab arenduskeskuse juhatuse poolt kinnitatud toetusvooru komisjon, kes:
 - 16.1. kontrollib taotluste vastavust taotlusvooru eesmärgi ja nõuetega;
 - 16.2. hindab projekti eesmärgi ja tegevuste seost riiklike, kohalike ja valdkondlike rahvateravise ja heaolu eesmärkidega;
 - 16.3. hindab taotluse tegevuste ja eelarve põhjendatust;
 - 16.4. hindab projekti tulemuslikkust ja jätkusuutlikkust;
 - 16.5. esitab Sihtasutuse juhatusele ettepaneku taotluse rahastamiseks või mitterahastamiseks.
17. Hindamiskriteeriumid ja nende osakaal:
 - 17.1. Projekti jätkusuutlikkus, lahenduse pikaajaline toimivus – 30%
 - 17.2. Projekti eesmärkide ja tegevuste seos riiklike, kohalike ja valdkondlike eesmärkidega – 20%
 - 17.3. Seotud osapoolte kaasatus – 20%
 - 17.4. Lahenduste uudsus ja innovaatus – 20%
 - 17.5. Tegevuste ja eelarve põhjendatus – 10%

Lepingu sõlmimine

18. Suurema kui 2 000 € (kaks tuhat eurot) toetuse korral sõlmib juhatus toetuse saajaga 30 kalendripäeva jooksul otsuse teavitamise kuupäevast arvates või peale eelmisel perioodil saadud toetuse aruande kinnitamist toetuslepingu, milles muu hulgas sätestatakse:
 - 18.1. toetuse saaja;
 - 18.2. projekti nimi;
 - 18.3. toetuse suurus;
 - 18.4. tegevuste algus- ja lõppkuupäev;
 - 18.5. toetuse saaja õigused ja kohustused;
 - 18.6. toetuse väljamaksmise tingimused;
 - 18.7. aruandluse esitamise tähtajad ja kord;
 - 18.8. toetuse tagasinõudmise tingimused;
 - 18.9. toetuse saaja toetusele viitamise, tegevuste avalikustamis- ja teavituskohustused;
 - 18.10. vaidluste lahendamise kord.
19. Väiksema kui punktis 18. sätestatud mahuga projektide elluviimine toimub vastavalt esitatud taotlusele ning on taotlejale siduv.

Toetuse väljamaksmine, toetuse kasutamine ja aruandlus

20. Toetus makstakse välja toetuse saajale vastavalt punktis 18. nimetatud lepingus toodud tingimustele või selle puudumisel vastavalt kokkuleppele taotlejaga.
21. Kui taotluses kavandatud tegevuste elluviimisel selgub, et toetuslepingus fikseeritud projekti ajakavas ja/või tegevustes ja/või eelarves on otstarbekas teha muudatusi, peab toetuse saaja saama muudatuste tegemiseks arenduskeskuse nõusoleku.

22. Toetuse saaja võib esitada arenduskeskuse juhatusel nõusoleku saamiseks muudatustaotluse:
 - 22.1. projekti ajakava ja/või tegevuste muutmiseks;
 - 22.2. projekti eelarve muutmiseks kui eelarve konkreetsele tegevusele ettenähtud muudatus on suurem kui 10 %.
23. Taotluses kavandatud tegevuste elluviimise kohta esitab toetuse saaja ühe kuu jooksul pärast toetuse kasutamise aja lõppemist Arenduskeskusele aruande vastavalt Arenduskeskuse juhatuse poolt kehtestatud aruandlusvormile, mis on kättesaadav veebilehel www.vorumaa.ee.
24. Aruandele lisatakse kuludisid tõendavate dokumentide koopiad või väljavõtted (makseid tõendav pangakonto väljavõtte või maksekorraldused).
25. Aruande menetlemine algab toetuse saaja esitatud aruande registreerimisest ning lõpeb aruande kinnitamise või kinnitamata jätmisega.
26. Juhatus kinnitab või jätab kinnitamata esitatud aruande 30 kalendripäeva jooksul selle laekumisest.
27. Juhatus teavitab elektrooniliselt toetuse saajat aruande kinnitamisest või kinnitamata jätmisest.
28. Kui aruande kontrollimisel ilmneb puudusi, teeb juhatus ettepaneku kõrvaldada puudused 10 kalendripäeva jooksul, mille võrra pikeneb aruande menetlemise aeg.
29. Juhul, kui juhatus avastab aruandes olulisi puudusi või eksimusi või ei ole aruanne piisavalt ülevaatlik, nõutakse toetuse saajalt lisaks aruandevormil esitatud aruandele projekti vajalikke lisadokumente või täiendavaid kirjalikke selgitusi ja tõendusmaterjale või teostatakse koha- pealne kontroll.
30. Aruannet ei kinnitata järgmiste asjaolude ilmnemisel:
 - 30.1. toetuse kasutamisega seotud dokumentide kontrollimisel selgub, et neis on esitatud valeandmeid;
 - 30.2. toetuse saaja ei ole lepingus ettenähtud tegevusi lepingus sätestatud tähtajaks ellu viinud või toetuse saaja näidatud tegevuste toimumine ei ole tõendatud; toetuse saaja on jätnud punktis 28. toodud tähtajaks avastatud puudused kõrvaldamata;
31. Aruande kinnitamata jätmisel nõuab juhatus toetuslepingu alusel määratud toetuse kas osaliselt või täielikult tagasi.

Toetuse saaja õigused ja kohustused

32. Toetuse saajal on õigus:
 - 32.1. saada arenduskeskuselt täiendavat teavet ja nõuandeid, toetuse taotlemise ning toetuslepingu kohta;
 - 32.2. taotleda arenduskeskuselt nõusolekut teha projekti ajakavas, tegevustes või eelarves põhjendatud muudatusi, arvestades punkti 22. alusel esitatud muudatustaotlust;
 - 32.3. teha vastavalt punktile 22.2. projekti eelarve tegevuste vahel muudatusi kuni 10%.
33. Toetuse saaja on kohustatud:
 - 33.1. kasutama toetust vastavuses esitatud taotluse ja punktis 9. nimetatud lepinguga;
 - 33.2. tagastama toetuse arenduskeskusele arvelduskontole, kui arenduskeskus esitab tagasimakse nõude vastavalt punktile 31.;
 - 33.3. esitama arenduskeskusele selleks ettenähtud vormil, viisil ja tähtajal nõutud informatsiooni ja aruandeid;
 - 33.4. pidama eraldi kulu- ja tuluarvestust projektitoetuse kasutamise kohta. Toetuse saaja raamatupidamises peavad toetatava projekti kulud ja neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid olema muudest toetuse saaja kuludest ning kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavad. Kõik maksetoimingud teostatakse panga vahendusel, sulara arveldused pole lubatud;
 - 33.5. esitama projekti ajakava ja tegevuste muutumisel arenduskeskusele kirjaliku muudatustaotluse;

- 33.6. esitama arenduskeskusele kirjalikult muudatustaotluse projekti eelarve muutmiseks kui eelarve konkreetsele tegevusele ettenähtud muudatus on suurem kui 10 %;
- 33.7. võimaldama teostada kohapealset kontrolli ja auditit ning järelevalvet toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringu kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide, soetatud seadmete, materjalide ja teostatud tööde osas, sh võimaldama kontrollijal juurdepääsu kõikidesse projektiga seotud ruumidesse ja territooriumidele, mida toetuse saaja omab, rendib ja/või mistahes muul moel kasutab;
- 33.8. andma kontrollija käsutusse kõik projektiga seotud soovitud andmed ja dokumendid 7 kalendripäeva jooksul arvates vastava teate saamisest;
- 33.9. osutama kohapealse kontrolli, auditit ja järelevalvet kiireks läbiviimiseks igakülgset abi;
- 33.10. teavitama toetuse kasutamisest ja projekti tulemustest avalikkust. Kasutama projekti dokumentidel ja väljunditel arenduskeskuse veebilehel www.vorumaa.ee kättesaadavat logo ja/või rahastaja täisnimetust Sihtasutus Võrumaa Arenduskeskus;
- 33.11. informeerima arenduskeskust toetust saanud ürituse või ettevõtmise toimumisest (reklaam ajakirjanduses, kutsed jne) ja võimaldab vajadusel rahastaja osalemist üritusel;
- 33.12. tagama projekti tulemusena loodud või soetatud vara säilimise ja avaliku kasutuse taotluses ning lepingus toodud eesmärkidel ja tingimustel.

Arenduskeskuse õigused ja kohustused

34. Arenduskeskusel on õigus:

- 34.1. nõuda taotlejalt projekti kohta selgitusi ja lisainformatsiooni, projekti tegevuste ja kulude kohta mistahes täiendavate andmete ja dokumentide esitamist;
- 34.2. teostada kohapealset kontrolli ja järelevalvet toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringu kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide, soetatud seadmete, materjalide ja teostatud tööde osas;
- 34.3. nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist või leping lõpetada, kui ilmneb, et toetust ei ole kasutatud sihtotstarbeliselt;

35. Arenduskeskus on kohustatud:

- 35.1. teavitama toetuse saajaid viivitamatult toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest;
- 35.2. korraldama taotlusvooru taotluste vastuvõtmise ja registreerimise, menetlema taotlusi, sõlmima toetuslepingud, kontrollima toetuse kasutamist;
- 35.3. võimaldama taotlejal tutvuda menetluse käigus tema projekti kohta kogutud dokumentidega.